

Verohallinto
Esikunta- ja oikeusyksikkö
PL 325
00052 VERO

Lausunto

25.1.2016

Valtiovarainministeriö

Viite / Diaarinumero
VH A81/00 00 01/2015
VM071:00/2015
VM/1865/03.01.00/2015

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi verotusmenettelystä annetun lain siirtohinnoittelua koskevien dokumentointisäännösten muuttamisesta

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi verotusmenettelystä annetun lain dokumentointivelvoitetta ja ehdotetaan lisättäväksi lakiin velvollisuus antaa Verohallinnolle verotuksen maakohtainen selvitys. Dokumentointivelvoitteen muutos on tervetullut, koska vuonna 2007 voimaan tullutta dokumentointivelvoitetta on tarpeen päivittää OECD:n julkaiseman BEPS-dokumentointiohjeistuksen mukaiseksi. Verotuksen maakohtainen selvitys on myös tervetullut, koska verotuksen maakohtainen selvitys parantaa Verohallinnon saamaa kokonaiskuvaa yrityksen ja muiden samaan konserniin kuuluvien yritysten verotusasemasta.

Yleistä dokumentointivelvoitteesta

Verohallinnon kokemukset vuonna 2007 voimaan tulleesta ja nyt muutettavaksi esitettävästä siirtohinnoittelun dokumentointivelvoitteesta ovat pääosin myönteisiä. Dokumentointivelvoitteen säätäminen lisäsi suomalaisten yritysten tietoisuutta markkinaehtoperiaatteen noudattamisesta konsernin sisäisten liiketoimien hinnoittelussa. Lukuisat yritykset tarkastelivat dokumentointivelvoitteen myötä ensimmäisen kerran siirtohinnoittelunsa markkinaehtoisuutta ja kirjasivat käytäntönsä verohallinnolle esitettävään dokumentointiin. Suurimmat yritykset olivat luonnollisesti jo tätä ennen tietoisia dokumentoinnin tarpeellisuudesta, koska olivat toimineet valtioissa, joissa edellytettiin siirtohinnoittelun dokumentointia aikaisemmin kuin Suomessa. Kaiken kaikkiaan dokumentointivelvoite ja siihen liittynyt Verohallinnon antama ohjaus paransivat yritysten siirtohinnoittelun markkinaehtoisuutta.

Verohallinto
Esikunta- ja oikeusyksikkö
Vääksyntie 4
Helsinki

www.vero.fi
puh. 020 612 000
faksi 020 612 3595
VEROH 6818/w 10.2009

Verohallinnolla on myös huonoja kokemuksia yritysten dokumentointivelvoitteen noudattamisesta. Osa yrityksistä kiinnitti dokumentointivelvoitteesta ja ohjauksesta huolimatta vain vähän huomiota liiketoimien siirtohintojen asettamiseen ja siirtohinnoittelun markkinaehtoisuuden osoittamiseen. Näissä tilanteissa myös dokumentointi laadittiin puutteellisesti. Dokumentointi on ollut puutteellista muun muassa yrityksen siirtohinnoittelun kokonaiskuvan esittämisessä, yrityksen hallussa olevan arvokkaan aineettoman omaisuuden kuvaamisessa ja yrityksen tekemien konsernin sisäisten rahoitustoimien hinnoittelussa. Aineeton omaisuus ja rahoitus ovat yleensä merkittäviä tekijöitä siirtohinnoittelussa, joten näihin liittyvät puutteet ovat voineet johtaa merkittäviin poikkeamiin siirtohinnoittelun markkinaehtoisesta lopputuloksesta.

Verohallinto on pyrkinyt vaikuttamaan puutteellisiin dokumentointeihin antamalla ohjausta, mutta kaikkia yksittäisiä tilanteita ei ole kuitenkaan pystytty käymään läpi. Verohallinnon kokemusten perusteella on selvää, että dokumentointivelvoitetta olisi tarpeen päivittää, jotta yhä suurempi osa yrityksistä paneutuisi huolellisemmin siirtohinnoittelun markkinaehtoisuuden osoittamiseen kaikkien liiketoimien osalta. Dokumentointivelvoitteen kirkastaminen on OECD:n BEPS-dokumentointiohjeistuksen julkaisemisen jälkeen mahdollista tehdä yhtenäisesti eri valtioissa. Valtioiden yhtenäiset käytännöt helpottaisivat dokumentoinnin laatimista, koska tällöin valtiokohtaiset erot eivät lisäisi yritysten työtä. Myös Suomen olisi hyvä päivittää dokumentointivelvoitetta yhtenäisen mallin perusteella.

Verohallinnon näkemyksen mukaan dokumentointivelvoitteen muuttaminen esityksen mukaisesti vastaamaan OECD:n BEPS-ohjeistusta on edellä mainituista syistä perusteltua.

Yleistä verotuksen maakohtaisesta selvityksestä

Verotuksen maakohtainen selvitys antaa hyvän kokonaiskuvan yrityksen ja samaan konserniin kuuluvien yritysten verotusasemasta. Selvitystä pystytään hyödyntämään Verohallinnon riskien hallinnassa, jossa Verohallinto pyrkii tunnistamaan siirtohinnoitteluun liittyvät riskitilanteet ja valitsemaan riskeihin soveltuvat ohjaus- ja valvontakeinot. Verohallinto kuitenkin ymmärtää, että selvitys ei sellaisenaan osoita vielä mitään yrityksen siirtohinnoittelun markkinaehtoisuudesta. Selvityksen perusteella ei ole mahdollista tehdä oikaisuja yrityksen siirtohinnoitteluun. Selvityksen tietoja voidaan kuitenkin yhdistää muuhun Verohallinnon käytettävissä olevaan tietoon, mikä tehostaa riskien hallintaa. Tällä tavoin koottu kokonaiskuva tuottaa parempia päätöksiä riskien hallintaan, mistä hyötyvät pidemmällä tähtäimellä kaikki osapuolet.

Verotuksen maakohtaisen selvityksen esittämisvelvollisuuden säätäminen esityksen mukaisesti on perusteltua Verohallinnon riskien hallinnan tehostamiseksi.

Esityksen vaikutuksista

Esityksen vaikutuksissa on todettu, että siirtohinnoittelulla on erittäin merkittävä vaikutus yhteisöveron kertymään. Tämän osalta on viitattu tehokkaan verovalvontaan. Verohallinnon näkemyksen mukaan tehokkaan verovalvonnan lisäksi yhteisöveron kertymään vaikuttaa yritysten oma toiminta. Verohallinto ei pysty puuttumaan kaikkiin markkinaehtoisuudesta poikkeaviin hinnoittelutilanteisiin valvontakeinoin. Yhteisöveron kertymän kannalta on tästä syystä tärkeää, että yritykset määrittävät tai oikaisevat konsernin sisäisten liiketoimien siirtohinnat markkinaehtoisiksi omatoimisesti viimeistään tilinpäätöksen yhteydessä kunkin verovuoden osalta. Esityksen vaikutuksina pitäisikin ottaa huomioon myös, että esitetty dokumentointivelvoite ja velvoite verotuksen maakohtaisen selvityksen antamisesta ohjaavat yrityksiä määrittämään siirtohinnoittelunsa markkinaehtoiseksi entistä paremmin. Yrityksellä on jatkossa paremmat edellytykset havaita mahdolliset poikkeamat markkinaehtoisuudesta, kun yritys laatii huolellisesti esityksen mukaista dokumentointia ja verotuksen maakohtaisen selvitystä. Veroilmoituksen verotettavaa tuloa ei ole tällöin tarpeen oikaista Verohallinnon valvontatoimenpiteillä.

Verotuksen maakohtaisen selvityksen antamisesta

Verotuksen maakohtainen selvitys edellytetään esityksen mukaan annettavaksi 1 päivänä tammikuuta 2017 alkavalta tilikaudelta. Tämä ei vastaa OECD:n suositusta, jonka mukaan selvitys olisi annettava jo 2016 päättyvältä tilikaudelta. Esitystä tulisikin muuttaa tältä osin. Kun Verohallinto pystyisi luovuttamaan vuoden 2016 tietoja toisiin valtioihin, Verohallinto saisi vastaavasti myös muilta valtioilta automaattisen tietojenvaihdon kautta jo vuotta 2016 koskevia selvityksiä.

Pääjohtaja

Pekka Ruuhonen

Johtava asiantuntija

Kari Aaltonen

Verohallinto
Esikunta- ja oikeusyksikkö
Vääksyntie 4
Helsinki

www.vero.fi
puh. 020 612 000
faksi 020 612 3595
VEROH 6818/w 10.2009